

Regulatorna agencija za elektronske komunikacije
i poštanske usluge („RATEL“)
Palmotićeva 2
11000 Beograd

U Beogradu, 29. novembra 2017. godine

VIP MOBILE d.o.o.

Br. K275/17
29.11.2017. god.
BEOGRAD, Milutina Milankovića 1ž

Predmet: Vip mobile komentari na Izveštaj o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji (tržište 3)

Poštovani,

Vezano za javne konsultacije o Izveštaju o analizi veleprodajnog tržišta terminacije poziva u javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji (tržište 3), u nastavku teksta dostavljamo vam komentare Vip mobile-a.

Telekom Srbija je i dalje najveći operator na tržištu fiksne telefonije, kako u finansijskom tako i u tehničkom smislu, s obzirom da u 2016. godini učešće Telekoma Srbija prema broju preplatnika fiksne mreže iznosi 89,3%. Podatak je preuzet iz analize tržišta 3 gde se takođe navodi da tržišno učešće operatora SBB prema broju preplatnika fiksne mreže iznosi 9,1%, dok ostali fiksni operatori čine svega 1,6% u odnosu na ukupan broj fiksnih preplatnika.

Navedeni podaci ukazuju da su na tržištu fiksne telefonije prisutne barijere koje značajno usporavaju liberalizaciju tržišta. Primera radi, prenosivost broja u fiksnim mrežama je krenula 2014. godine opterećena poteškoćama za koje do danas nije uspostavljeno adekvatno rešenje niti određen rok Telekomu Srbija za njihovo rešavanje. Naime, preplatnici se teže odlučuju za prenos fiksnog broja s obzirom da se suočavaju sa situacijom da ostaju bez usluge širokopojasnog pristupa Internetu preko DSL tehnologije ukoliko prenesu svoj broj u mrežu drugog fiksnog operatora. Pored toga velika količina brojeva Telekoma Srbija nalazi se na analognim i starim digitalnim centralama koje ne podržavaju uslugu prenosa broja u fiksnim mrežama.

S tim u vezi želimo da istaknemo da uvođenje CLL tehnologije za pružanje telekomunikacione usluge na fiksnoj lokaciji u mestima sa najviše 1500 stanovnika samo delimično doprinosi povećanju konkurentnosti. Vip mobile je krenuo sa pružanjem usluge fiksne telefonije, na osnovu CLL tehnologije, krajem maja 2017. godine i suočio se sa problemom koji se odnosi na nemogućnost prenosa brojeva Telekoma Srbija koji se nalaze na analognim i starim digitalnim centralama. Vip mobile se u vezi ovog problema obraćao RATEL-u ali bez rezultata koji bi rešili navedenu problematiku. Imajući u vidu trend opadanja fiksne telefonije, novi operatori značajan deo korisnika upravo očekuju iz postojeće baze Telekoma Srbija na osnovu usluge prenosivosti broja, što ukoliko je broj na staroj centrali nije moguće realizovati.

Stoga predlažemo da se korišćenje CLL tehnologije za pružanje usluge fiksne telefonije omogući na području cele teritorije Republike Srbije u što skorijem roku.

Dalje, kada je u pitanju cena terminacije na tržištu fiksne telefonije, ista za alternativne operatore iznosi 0,62 dinara, dok za pozive u mrežu Telekoma Srbija se plaća sledeća cena terminacije:

- Cena lokalne terminacije – 0,57 din/min,
- Cena jednostrukog tranzita – 0,67 din/min,
- Cena dvostrukog tranzita – 0,75 din/min.

Na osnovu ovako definisanih cena, u zavisnosti od saobraćaja ostvarenog u okviru jednog meseca, moguća je situacija da mali operator plaća skuplju cenu terminacije u mrežu Telekoma Srbija. Tako na primer prosečna cena terminacije u fiksnu mrežu Telekoma Srbija koju plaća Vip mobile je iznad 0,62 dinara/minut (odnosno iznad cene koju Telekom Srbija plaća Vip mobile-u).

Na osnovu publikacije *BEREC report - Termination rates at European level, January 2017*, prosečna cena terminacije poziva u fiksnu mrežu u zemljama Evropske unije iznosi 0,2134 evrocenta/minut, odnosno 0,25 dinara/minut¹ što je značajno niža cena u odnosu na cenu fiksne terminacije u Republici Srbiji.

Na osnovu benchmark analize susednih zemalja takođe se može uočiti da je cena terminacije u fiksne mreže u Republici Srbiji iznad prosečne cene terminacije posmatrano u totalu što se može videti u tabeli ispod.

Zemlja	Prosečna cena u evrocentima (uzete najmanje cene terminacije - lokalna terminacija)
Hrvatska	0.0665
Mađarska	0.1293
Rumunija	0.1400
Bugarska	0.0767
Makedonija	0.5854
Albanija	0.9478
Crna Gora	0.6500
Bosna i Hercegovina	0.3320
Prosečna cena u evrocentima	0.3660
Prosečna cena u evrima	0.0037
Prosečna cena u dinarima	0.4347 ¹

Izvor podataka za cene terminacije u fiksne mreže jeste publikacija *BEREC report - Termination rates at European level, January 2017*, dok je za Bosnu i Hercegovinu uzeta cena fiksne terminacije iz Standardnih ponuda operatora koji posluju na teritoriji Bosne i Hercegovine (navedena cena je na snazi od 01. januara 2017. godine). Takođe napominjemo da su uzete

u obzir najmanje cene terminacije u fiksnu mrežu, odnosno cene lokalne terminacije. Na osnovu benchmark analize proizilazi da prosečna cena terminacije u fiksne mreže (lokalna terminacija) iznosi 0,4347 dinara po minuti.

Stoga predlažemo smanjenje cene terminacije u fiksne mreže u Republici Srbiji dodatno imajući u vidu da sa kategorizacijom saobraćaja (lokalna terminacija, jednostruki tranzit, dvostruki tranzit) trenutno imamo prisutnu asimetriju u korist najvećeg operatora.

Molimo RATEL da na osnovu gore navedenih činjenica pokrene aktivnosti koje će omogućiti stvaranje uslova za punu liberalizaciju tržišta fiksne telefonije.

S poštovanjem,

za Marko Jović
Menadžer tima za regulatorne, pravne i institucionalne poslove
Vip mobile

¹ Za vrednost kursa evra uzeta je prosečna vrednost kursa evra Narodne Banke Srbije na dan 22. novembar 2017. godine i iznosi 1 EUR = 118,7625 dinara.